

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
Литовський університет медичних наук

**«ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ
КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ
В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ»**

Матеріали
II Міжнародної науково-методичної конференції

(20-21 травня 2021 року)

Харків – 2021

УДК 37.013:005.336.2(063)

П78

Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ МОН України
(Посвідчення № 821 від 14.12.2020 р.)

Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в
П 78 сучасній освіті: матеріали II Міжнародної науково-
методичної конференції, 20-21 травня 2021 року / за заг.
ред. О.А. Жукової, А.І. Комишана. – Харків: ФОП Бровін
О.В., 2021. – 252 с.
ISBN 978-617-8009-20-5

Редакційна колегія:

Жукова О.А., доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка
кафедри педагогіки ХНУ імені В.Н. Каразіна.

Комишан А.І., кандидат педагогічних наук, старший науковий
співробітник, доцент кафедри педагогіки ХНУ імені
В.Н. Каразіна.

Баніт О.В., доктор педагогічних наук, старший дослідник,
провідний науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту
педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН
України.

Затверджено до друку рішенням Вченої ради факультету
психології Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна (Протокол № 5 від 18 травня 2021 р.)

ISBN 978-617-8009-20-5

***Редакція не несе відповідальності за авторський стиль праць,
опублікованих у збірнику***

© Колектив авторів, 2021

© Кафедра педагогіки ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021

2. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №800.URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/КР190800.html.

Галій Л.В., Лутаєва Т.В., Фесенко В.Ю.

Україна, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

УПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ЗАКЛАДІВ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

Попит на підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів медичної та фармацевтичної вищої та передвищої освіти постійно зростає, оскільки такі фахівці покликані забезпечити безперервний професійний розвиток фахівців медичного та фармацевтичного спрямування, сприяти стратегії формування усвідомленого та відповідального ставлення пересічних громадян України до власного здоров'я та особистої безпеки [3, с. 1]. В умовах пандемії COVID-19, карантинних обмежень, необхідності реалізації екстреного дистанційного навчання в Україні означена проблема значно актуалізується.

Метою даних матеріалів є висвітлення досвіду упровадження компетентнісного підходу в освітньому просторі Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (ІПКСФ НФаУ) в умовах дистанційного навчання.

В освітньому просторі НФаУ дистанційні освітні технології упроваджуються з жовтня 2012 р. Установлено, що ставлення педагогічної спільноти університету до дистанційного навчання розподілялося таким чином: 2,5% – новатори, 13,5% – ранні послідовники, 34% – рання більшість, 34% – пізня більшість, 16% – консерватори [1, с. 145]. Виклики сьогодення обумовили перехід до дистанційної форми навчання здобувачів освіти як на додипломному, так і на післядипломному рівні. У системі післядипломної освіти компетентнісний підхід став основою для оновлення змісту освіти [2].

Констатовано, що нині, відповідно до вимог наказу МОН України №1518 від 30.10.2013, існує потреба у підвищенні кваліфікації протягом кожних п'яти років в галузі дистанційних технологій тих викладачів, які здійснюють дистанційне навчання. Доцільно підкреслити, що певна частка співробітників університету з 2016 р. пройшли навчання за програмою «Інформаційні та комунікативні технології дистанційного навчання. Е-тьютор», розроблену Університетом прикладних наук м. Цюриха та Університетом м. Анкари [1, с. 146]. За сприяння адміністрації й Центру дистанційних технологій навчання НФаУ, викладачами кафедри педагогіки та психології ІПКСФ НФаУ розроблено курс підвищення кваліфікації «Теорія та практика дистанційного навчання». У період з 2018 по 2021 роки за програмою названого курсу підвищили кваліфікацію 240 викладачів НФаУ. За підсумками навчання здобувачі освіти досягли наступних результатів: володіти навичками комунікативної взаємодії тьютора та здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання; розробляти дистанційний курс у LMS Moodle; створювати різні типи тестів; встановлювати зв'язок компетентностей і змісту навчального матеріалу у LMS Moodle та

забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання; створювати ефективні наочні засоби навчання з використанням інструментів візуалізації.

Для подальшого підвищення рівня педагогічної майстерності, психолого-педагогічної компетентності; узагальнення та поширення педагогічного досвіду серед викладачів ІПКСФ, зокрема в контексті реалізації компетентнісного підходу в умовах дистанційного навчання, було визнано доцільним організувати зустрічі науково-педагогічних працівників на базі педагогічного майданчика «Педагогічні студії». Основними принципами роботи були визнані: добровільність, компетентність, індивідуальний підхід, відкритість, постійний зворотний зв'язок, дотримання етичних норм тощо.

Модераторами «Педагогічних студій» зауважувалося, що у системі управління навчанням Moodle важливо упроваджувати компетентнісний підхід, реалізуючи модуль компетентностей. Зауважимо, що у січні 2021 р. актуальною і своєчасною темою для обговорень було визнано «Компетентнісний підхід у LMS Moodle».

Акцентовано увагу на необхідності усвідомленого оперування поняттями: «компетентність» (передбачає констатацію зміни якостей здобувача освіти у процесі навчання); «результати навчання» (дозволяє ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньою програмою). За свідченням науково-педагогічних працівників ІПКСФ НФаУ, виявилася корисною демонстрація можливостей Moodle стосовно узгодження ресурсів та низки діяльностей на базі електронних курсів з відповідними, завчасно

визначеними компетентностями. Саме за такого підходу до організації навчання для здобувачів освіти створюється можливість відслідковувати свій прогрес в опануванні окреслених компетентностей з одного боку, а з іншого – усвідомлювати роль кожного із компонентів курсу у процесі навчання. Наголошувалося, що викладач, налаштовуючи електронний курс, має можливість обирати бажані компетентності та призначати їх для низки діяльностей здобувачів освіти, а також ресурсів розробленого ним курсу. Приверталася увага до того факту, що викладач може у звітах курсу переглядати та керувати компетентностями, що опановуються. Водночас, здобувачі освіти отримують можливість переглядати перелік доступних компетентностей, а також діяльностей, що сприяють їх досягненню.

Таким чином, в умовах пандемії COVID-19 дистанційна форма навчання дозволяє організовувати освіту дорослих, зокрема в системі післядипломної освіти. Інструменти LMS Moodle дозволяють упроваджувати компетентнісний підхід, акцентуючи увагу на можливостях досягнення результатів навчання здобувачів освіти з урахуванням певного навчального контенту, їх особистісної траєкторії навчання.

Використані джерела:

1. Галій Л.В. Дистанційна фармацевтична освіта: реалії 2019/2020 н.р. // Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстренне дистанційне навчання в Україні : монографія / за ред. В.М. Кухаренка, В.М. Бондаренка. Харків : КП «Міська друкарня», 2020. С. 143-153.

2. Кайдалова Л. Г., Сабатовська-Фролкіна І. С., Фесенко В. Ю. Упровадження дистанційної форми підвищення

кваліфікації науково-педагогічних працівників з інноваційних технологій викладання. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 24. С. 226–231.

3. Лутаєва Т. В. Педагогічна й громадсько-просвітницька діяльність науковців Слобожанщини – фундаторів медичної та фармацевтичної освіти в Україні (XIX – поч. XX ст.) : автореферат ... дис. д. пед. н. : спец. 13.00.01. Харків, 2021. 40 с.

Довгань Н.Ю.

Україна, Університет державної фіскальної служби України

ВИХОВНІ ІНВАРІАНТИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

В умовах розбудови та розвитку українського суспільства особливої ваги набуває проблема виховання розвитку особистості, яка потребує докорінних змін у свідомості молоді, розвитку її соціальної активності, самоактуалізації що безумовно, неможливо без фізичної досконалості та гармонічного розвитку молоді людини. Такий пріоритет спонукає до цілеспрямованого удосконалення освітньої діяльності закладів вищої освіти. Виховання особистості у процесі занять фізичною культурою і спортом позитивно впливає на їхні ціннісні орієнтації, внутрішню організованість, свідоме підтримування власного здоров'я, підпорядкування особистих мотивів і потреб в освоєнні цінностей фізичної культури.

Аналіз праць з педагогіки, психології та фізичної культури висвітлюються такі аспекти виховання особистості у освітньому процесі: соціально-філософські проблеми молоді щодо розвитку особистості в процесі навчання, виховання і самоосвіти